

SLOVENSKI NAROD

Iznajna vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« vsega mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Po dnužnici: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Kaj se pripravlja v Nemčiji:

Zarota med Hitlerjevo elito

Med najbolj zanesljivimi napadalnimi oddelki so odkrili tajno zaroto nezadovoljnežev — Nad 200 so jih internirali, nekaj pa v tajnosti ustrelili

Berlin, 16. maja. tr. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se klub uradnim demantijem trdvratno širijo vesti, da so priše oblasti na sled neki novi tajni zaroti v vrstah tako zvanih Hitlerjevih napadalnih oddelkov. Zatrjuje se, da so bile zadnje dni izvrsene številne aretacije po nalogu tajne državne politične policije ter da je celo državno voditelj Hitlerjevih napadalnih oddelkov Himmler stavljen pod stalno nadzorstvo tajne policije pruskega ministrskega predsednika Göringa, ki je tudi tokrat, slično kakor junija 1934, marljivo na delu, da iztrebí vse nezadovoljnežje in rovarje proti režimu. Po vseh, ki doslej niso bile demantirane, je bilo zadnja dva dni odvedenih okrog 200 članov Hitlerjevih napadalnih oddelkov iz Berlina v neko koncentriško taborišče v vzhodni Prusiji. Med njimi je bil tudi kapelnik godbe Hitlerjeve osebne straže Müller John, ki se

mu je pa posrečilo spotoma pobegniti ter se je zatekel na Švedsko.

Zadnje čase so že ponovno prodile v javnost vesti o nesoglasjih v tej narodno socialistični eliti organizaciji in še vselej se je izkazalo, da te vesti niso brez osovine. Tako se sedaj tudi pribitajo veste, da je bilo v vojašnici napadalnih oddelkov Lichterfelde v Berlinu zadnje čase izvršenih več smrtnih odsodb nad člani Hitlerjeve osbene straže, sestavljeni iz najbolj zanesljivih članov napadalnih oddelkov. Odsodbe je izreklo vrhovno strankino sodišče, ki sodi po načinu naglih vojaških sodišč pripadnikom oboroženih formacij narodno socialistične stranke.

Največje nezadovoljstvo vlada v Hitlerjevih vojaških formacijah, ki so nameščene v Porenju. Tam so docela podrejene oficirjem redne vojske in morajo opravljati težaška dela pri gradbi utrd. Po zgledu komunistov so nezado-

vilneži osnovali svojo tajno organizacijo, nazvano »Črna fronta«, ki deluje po sistemu celic in širi med pripadniki napadalnih oddelkov nezadovoljstvo ter hujška k uporu. Tajni policiji se je po prečelo izslediti vse, glavne voditelje te zarotniške organizacije, vendar pa so sidijo v merodajnih krogih, da so postali napadalni oddelki po večini že skrajno nezanesljivi ter da jih bo treba slej ali prej razpustiti, odnosno pretvoriti v redne vojaške oddelke, ki bodo združeni z redno vojsko in stavljeni pod strogo vojaško disciplino.

Ker so dogodki junija 1934 izvrali v Nemčiji, kakor v inozemstvu mnogo prahu, so sedaj v zatiranju zatočniškega pokreta bolj previdni in drže vso stvar kolikor mogoče v tajnosti. Na merodajnem mestu zatrjujejo, da gre le za posamezne Primere kršenja discipline ter da vsa stvar nima nikakega važnejšega ozadja.

Schuschniggova razrožitev

Danes ponovi je bila izvršena razrožitev „Schutzkora“ — Heimwehr ne bo izročila orožja

Dunaj, 16. maja. r. Kancelar drž. Schuschnigg je sinoči na svečan način prevel vrhovno vodovo patrotske fronte. Pri tej priloki je imel govor, v katerem je naglasil da je vladu odločena izvesti razrožitev vseh militantnih organizacij, predvsem pa Heimwehra, ker je mnenja, da po obnovi vojaške dolžnosti in okreplitvi avstrijske vojske take organizacije niso več potrebitne. Orožje smejo v bodoče nositi samo vojska, policija in orožništvo, ki so dovoljni, da čuvajo red in mir v državi. Za rezervo vojski pa bo osnovana posebna milica patrotske fronte, ki bo pod nadzorom vojaških oblasti ter bo samo v primeru nujne potrebe pritegnjena na pomoč vojski.

Ob enem je zelo sinoči odklok vlade, da se ima takoj izvesti razrožitev tako zvezna »Schutzkora« ki je sestavljen iz raznih polvojaških formacij, ki pripadajo patrotski fronti. Razrožitev je izvedena v teku noči na Dunaju, drugod pa so te organizacije po večini likvidirali že prej, ker so

bile Starhembergu trn v pet in konkurenca Heimwehu.

Kaj se bo zgodilo s Heimwehom, še ni znano. Vlada v tem pogledu zaenkrat še ni izdala nobenih ukrepov. Zdaje se, da hoče počakati, da se razburjenje v heimwehrovskih vrstah malo poleže. Mnogo komentirajo v političnih krogih sinočno izjavo dr. Schuschnigga, da želi ohraniti priateljstvo in sodelovanje s knezom Starhembergom. Senzacijo je zbudil proglaš, ki ga je sinoč objavil vodstvo Heimwehra. V tem proglašu se pozivajo vsi člani Heimwehra, naj vztrajajo na svojih mestih ne glede na teror, kateremu so sedaj izpostavljeni, zlasti pa naj ohranijo popolno slogan. Proglaša, da je napočila za Heimwehr dobera, hude preizkušnje ter končuje: Ostanite zvesti in disciplinirani! Avstrija je naša in bo naša ostala! Zivelia heimwehrovska Avstrija! V vladnih krogih vidijo v tem proglašu nekako vojno napoved in dokaz, da se Heimwehr ne bo dala mirno razrožiti.

V okolici prestolnice so naši štiri abesijska letala, med njimi je tudi italijansko letalo tipa »Bredac«, ki ga je italijanska vlada darovala Hailu Selasiju, ko še ni bil abesijski cesar.

Angloški in ameriški poslanik sta v zadnjih dneh zelo v skrbih za Američane in Evropce, ki žive v zapadnih pokrajinah Abesinije. Tam deluje tudi 60 ameriških misjonarjev. O njih ni zadnje dni nikakih vesti.

Iz Abesinije

Adis Abeba, 16. maja AA. V prestolnici živeči Evrope začenjajo popravljati svoje domove in trgovine, požgane in opustošene v času večnevnine anarhije pred vkoraknjem italijanskih et. Oskrba mesta z življešem se postopno normalizira, ker prihaja do Džibutija veliki prevozi živeža. Čete v Adis Abebi se še zmerom preživljajo izključno z dovozom svojih provijantskih kojon, ker italijanska vojska upravlja vemo v opustošeni prestolnici in njeni okoliči kupiti nobenega živeža. Banke so še zaprite, ne izvzemši abesijsko Narodno banko, s katero v prvi vrsti dejajo Evropci. Vse kaže, da bodo italijanske oblasti v najkrajšem času dovoljile, da ta banka začne spet poslovati.

V okolici prestolnice so naši štiri abesijska letala, med njimi je tudi italijansko letalo tipa »Bredac«, ki ga je italijanska vlada darovala Hailu Selasiju, ko še ni bil abesijski cesar.

Angloški in ameriški poslanik sta v zadnjih dneh zelo v skrbih za Američane in Evropce, ki žive v zapadnih pokrajinah Abesinije. Tam deluje tudi 60 ameriških misjonarjev. O njih ni zadnje dni nikakih vesti.

Abuna pri Badogliu

Adis Abeba, 16. maja AA. (Stefani) Vrhovni poglavar abesijske koptske cerkve je obiskal podkladnik Badoglia in mu je pri tej priložnosti izrazil trdno odločenje svojega klera in koptske cerkve za lojalno sodelovanje z italijanskimi oblastmi. Podkladnik Badoglio je v svojem odgovoru izrazil prepričanje, da bodo italijanske oblasti spoštovale versko svobodo abesijskega prebivalstva, in da se vse dobro delati in da smo prav tako svobodni in aktivni kakor da so komunisti z nami.

V nadaljevanju svojega govora je Leon Blum podprt: Kako bo sestavljena naša vlada, tega še nikdo ne ve, ker tega še niti sam ne vem. Kadarkatite v časopisih liste nove vlade, na katerih se tisto, kar je verjetno, meša z absurdnim, morate biti skrajno rezervirani in ne glejte na imena, ampak na delo, ki ga bomo vršili. Ne smete pozabiti, da je splošna volilna pravica dala oblast v roke socialistom in to ne samo socialistične stranki, ampak vsem strankam ljudske fronte. Socialistična stranka hoče osnovati vladu ljudske fronte. Naš program pa je razen obrambe svobode tudi

Program francoske levicarske vlade

Leon Blum že v naprej opozarja na težave in poziva pristaše ljudske fronte k zmernosti

Pariz, 16. maja z. Na včerajnjem socialističnem shodu v wagramski dvorani je med drugim govoril tudi bodoči predsednik francoske vlade Leon Blum. V svojem govoru je obzaloval, da vlada ljudske fronte ne bo zasnovana na tako širokem temelju in ne tako popolno, kakor so vse želeli. Vendar pa smo čvrsto odločeni, da pokazemo na oblasti, kako bomo delali in da smo prav tako svobodni in aktivni kakor da so komunisti z nami.

V nadaljevanju svojega govora je Leon Blum podprt: Kako bo sestavljena naša vlada, tega še nikdo ne ve, ker tega še niti sam ne vem. Kadarkatite v časopisih liste nove vlade, na katerih se tisto, kar je verjetno, meša z absurdnim, morate biti skrajno rezervirani in ne glejte na imena, ampak na delo, ki ga bomo vršili. Ne smete pozabiti, da je splošna volilna pravica dala oblast v roke socialistom in to ne samo socialistične stranki, ampak vsem strankam ljudske fronte. Socialistična stranka hoče osnovati vladu ljudske fronte. Naš program pa je razen obrambe svobode tudi

obramba miru in organizacija razrožitve v okviru medsebojne pomoči vseh držav.

Kar se tiče notranje politike, bomo moralni svoj program izvajati v sredini kapitalistično organizirane družbe. Naša naloga bo torej, da iz tega režima izvlečemo vse, kar naj služi blagostanju in socialnim pravicam. Kar bomo lahko ustanovili družbo, kateri bomo vbrizgali nove slike življenja. Pri tem pa je naša parola: Zaupajte! Ne omahujte! So razdobja v človeškem življenju, ko lahko človek mirno in modro dela. So pa tudi dobre, ko mora človek mnogo staviti na kocko in je v teh primernih odločnosti najbolj na mestu. Ne prikrivamo, da bomo naleteli na mnoge težave. Toda te težave bodo za nas moč, ker smo odločeni, da jih premagamo. Izvesti hočemo ves svoj program, toda že v najkrajšem času moramo pokazati domovinom pozitivne rezultate. Država hoče, da se sedanje stanje spremeni in prepričani bodo, da se bo to godilo.

V pričakovanju nemškega odgovora

Angleški poslanik pri Hitlerju

Pariz, 16. maja r. Kakor zatrjujejo počeni diplomatski krog klub veliki rezervirnosti, ki jo kažejo v Berlinu glede na včerajšnji razgovor angleškega poslanika Phippsa z državnim kancelarjem Hitlerjem in zunanjim ministrom Neurathom, se je Phipps na sestanku dotaknil tudi vprašanj, ki jih ne vsebuje nola angleške vlade, katero je ob tej priloki izročil nemškemu državnemu kancelarju. Zatrjuje se, da so

govorili o morebitnem obisku kakšnega angleškega državnika v Berlinu. Pravijo, da bo prisel v Berlin lord Halifax. Nadalje so govorili tudi o gospodarskih in kolonialnih vprašanjih. Vse kaže, da je Anglija pripravljena gospodarsko podpreti Nemčijo, če do neke mere popusti v svojih političnih načrtih. Toda ni pričakovati, da bo sedaj nemška vlada kmalu odgovorila na angleško noto.

Beg dveh kaznjencev

Ljubljana, 16. maja.

V pondeljek popoldne so odšli gojeni poboljševalnice v spremstvu paznikov na spreهد na Rožnik, kakor vedno ob lepem vremenu. Med gojeni sta bila tudi 19letni Albin Pristovnik iz Smrečnega pri Mariboru in 19letni Maks Kogler iz Pristave, srez Prevalje. Vrh Rožnika jih je zajela huda ploha in vsi so se zatekli pod drevesa, kjer so vedrijali. Kogler in Pristovnik sta se za hip odstranila, češ da morata na stran. Ker ju ni bilo takoj nazaj, je paznik pogledal za njima, a viden je samo še, kako jo je eden ubral še

v breg, drugi pa v dolino. Za paznikov klic se nista dosti zmernila, temveč sta kmalu izginila med gostim svežim zelenjem.

Uprava jetnišnice je obvestila policijo in oblasti, vendar do danes pretkanih tikočkov še niso ujeli. Begunci sta imela na sebi modro oblogo, kakršno nosijo v poboljševalnicu in je res cudno, da se lahko takem nemoteno skrivata. Pristovnik je majhne, šibke postave. Kogler pa precej visok, okroglega obroza. Pristovnik bi moral presesti samo še pojedrugi mesec kazni in je zato nerazumljivo, kaj ga je napotil v beg, dočim bi moral Kogler je precej časa ostati v poboljševalnici.

Vedno večja napetost v Palestini

Državljanška nepokorščina se izvaja na vsej čerti Bojkot angleškega blaga — Zopet veliki nemir

Jeruzalem, 16. maja. r. V zvezi s proglašitvijo državljanške nepokorščine in neplačevanja davkov so priedili voditelji tega pokreta včeraj po vsej Palestini velike manifestacije, ki pa so dovedle do krvavih spopadov. Arabci so ustanovili posebeno stražo, ki je zasedla vse okolico davčnih in drugih državnih uradov in nikumur ne pusti dostopa k njim. Stavkovni odbor je razvil ob enem velkopotezno propagando za bojkot vsega angleškega blaga.

Do najhujših izgredov je prišlo zopet v Jaffi, kjer je sodelovalo pri demonstracijah okrog 10.000 ljudi. V spopadih s policijo in na pomoč pozvanimi vojaški oddelki je bilo 25 demonstrantov hudo ranjenih, dva pa sta bila ubita. Do večjih neredov je prišlo tudi v Hebronu, Naplusu, Bejsanu,

Tukarehu in drugod. Le v Jeruzalemu, kjer so koncentrirani močni vojaški oddelki, so demonstracije potekle brez večjih incidentov. Polozaj v Palstini postaja vsak dan bolj napet. Včeraj je angleški vrhovni komisar pozval k sebi zastopnike arabskega nacionalnega odbora in jim stavljal razne predloge za kompromisno rešitev arabsko-židovskega spora. Arabci pa so vse predloge odklonili in vztrajajo pri svoji bojkotni akciji. Po naročilu angleške vlade so bila vsem garnizijam v Palestini poslana ojačanja, prav tako pa so pomnožene tudi posadke v Egiptu, ker se v angleških krogih boje, da se bo pokret razširil tudi na Egipt.

INOZEMSKIE BORZE

Curij, 16. maja. Beograd 7, Pariz 20.37, London 15.3275, Newyork 308.75, Bruselj 52.25, Milan 24.30, Madrid 42.20, Amsterdam 208.90, Berlin 124.35, Dunaj 56, Praha 12.83, Bukarešta 2.50, Varšava 56.

Naše protituberkulozne lige

Njihovo delovanje je izraz srčne omike ter človekoljubja odbornikov in članov

Ljubljana 16. maja.
Vsako leto je posvečenih nekaj dni splošni propagandi proti jetiki. Letos je temu namenu določen cel teden (od 17. do 24. maja). Zakaj samo eni izmed tolikih bolnico toliko brige in pozornosti? Zato ker na naši državi vsako leto umre za jetiko 40.000 ljudi, zato, ker gre vsako leto nekaj milijard narodenega premoženja te radi jetike v izgubo. Da bo župan tuberkulozo res uspešen, mora zajeti vse naše ljudi, poedince in družbo; jasno je, da morajo pri pobiranju jetike sodelovati prvenstveno država in samouprava ter one ustanove, ki so že po svoji naravi poklicana skrbeti za nego zdravja v svojem delovnem področju. Organizacije pa, ki pri nas kot edini služijo izključno organizirani sistematske borce proti jetiki, so naše lige proti tuberkulozi (sedaj jih je nad 30 v banovini), ki delujejo po raznih krajih naše ožje domovine in ki so vse priklicene skupini centrali. Protituberkulozni zvezci v Ljubljani. Primereno je, da naši javnosti ob priliku protituberkuloznega tedna na kratko opisemo delovanje in naloge teh človekoljubnih in koristnih ustanov.

Spolna naloga lig: sistematsko pobiranje jetike v njih okolišu. Ta program je zelo širok, a sredstva, število in agilnost poedinskih organizacij v manjših krajih podzela so zelo omejeni, poleg tega je delo močno odvisno od krajevnih zlasti gospodarskih razmer.

Naloge protituberkuloznih lig so v bistvu sledeče: a) skusajo omejevati nove okužbe, b) po danih denarnih močeh reševati po jetiki ogrožene, c) obbole izločiti od zdravij, jim dajati zdravstvene nasvete ter posredovati zdravljenje v primerem zavodu, enako kužne nezdravne razmestiti in oskrbeti, tako, da ne bodo opasni za druge. Da se te poglavite naloge dosezajo, naj bi funkcionarji lig dobro poznali krajevni okoliš, koliko je v njem oboleli ali ogroženi, kaj je treba storiti glede splošne higienske prosvete, zlasti glede varstva proti jetiki.

Približno sliko glede razpasenosti jetike v poedinskih krajih podzela, nudijo farne matrike, nadaljnje podatke o razširjenosti jetike se dobe pri raznih bolniških blagajnah po posvetovalnicah (dispanzerjih), ako takšni postojajo, po zavodih, v katerih so se bolni zdravili, po zdravnikih v okolišu, i. t. d. Ta približna statistika se mora vršiti z vso previdnostjo in tajnostjo, da se prizadeti ne čutijo užaljene pred krajenvoj javnostjo radi hude besede »jetike« in oškodovanje.

Cim ima liga pred sabo približno sliko bolehanja in umiranja za tuberkulozo, je nadaljnje pot začrtana. V kolikor ju možno in potrebno, naj se obbole pouče glede ravnanja v bolezni, tako glede lastnega zdravljenja kakor tudi glede nevarnosti okužbe drugim. Prenošenje, dalje bolesnemu zavarovanu imajo pač priliko za primereno nego v bolezni, hudo pa je v tem pogledu pri onih, ki nimajo lastnih sredstev, ki niso člani bolniških blagajn, ki so morda sprijeti brez redne eksistence, ali pa le za simo životarijo. Takšni so do jetike najbolj ogroženi, najhitreje zbole ter so potem pogosto vir za okužitev drugih, saj nimajo urejenega doma in potrebnih sredstev za dolgotrajno nego, mirovanje ter izolacijo. Mnogokrat morajo taki kužno bolni v bolezni hoditi okoli za kakim delom, prosijo po hišah, prenošujejo danes tu, jutri tam in seveda povsod puščajo kužne klice. Da taki bedni ljudje mnogokrat izgube čut in smisel za pravilno ravnanje po zdravstvenih predpisih in da postanejo celo brezobzirni, je razumljivo. Tu nastane za ligo

Kazimir Zahorik in njegovi pajdaši

Pet roparjev pod ključem — Zakaj je Zahorik izgubil mesto v Kosovski Mitrovici

Novo mesto, 15. maja.
Po roparskem napadu v Mokronogu, kjer so odnesli zločinci pretekli del teželjničarski vdvi Katarini Borštnarjevi. Din 35.500 gotovine, so orožniki izvršili več preiskav in aretacij. Do popolnega pa je prišlo število po sobotni aretaciji morilca Kazimirja Zahorika, glavnega kolovodje roparjev, ki so vdrli v hišo Borštnarjeve. Kakor smo že o tem ropu poročali, so zločinci postopali z vdvojem in 12 letnim pri nji stanovanju solarjem Leopoldom Flusom, naravnost zverinsko. Dokler niso prišli do obilnega plena, so oba imeli zvezana, pokrita s cunjam in zastražena z naperjenimi samicami.

Zločinci, ki so si po ropu razdelili plen in razpiskali na vse štiri vetrove, so bili kmalu izsledeni. Kot soudeleni tega drznega ropa so bili aretirani in pripeljani v zapore novomeškega okrožnega sodišča Peter Črek iz Mokronoga, ki je bil zapolten tudi v tativne zloglasnega Janeza Mrvarja, ki so ga orožniki na begu ustrelili pri gradu Hmeljniku, dalje Jože Sebat iz Brezovice pri Trebelnjem, Alojzij Hiršman iz Ljubljane in Alojzij Metelko iz Brezovice pri Trbovljem. Zadnji znani med zločinci pod imenom Mirka, ni bil niti drugi, nego Kazimir Zahorik. Bil pa je toliko previden, da svojega pravega imena nikomur ni izdal in se je izdajal le pod imenom Mirko, kar so ga njegovi pajdaši in ostali tudi imeli in ga tako nazivali. Zakaj ni smel niti vedeti za njegovo pravo ime, je pač najbolje vedel sam. Najbrže je moral nekje zvedeti, da je njegov morilski tovariš Venecija zaprt in da se ne sme na njegovo močnost dosti zanasači. Da je imela Borštnarjeva denar, je dobro vedel Metelko Alojzij, ki je hodil v Mokronog oprijeti različna dela. Z njegovo pomočjo so se izvršile vse priprave za rop. Drugi inicijator drznega ropa, pa je bil domaćin Črek Peter, ki je dobro poznal razmere v vodovini hiši. On je pajdašem kazal pot. Dejanec imajo pa rop na vesti Mirko, Alojzij Hiršman in Seban Jože.

Vsek pet zločincov premisluje vsej svo-

jo žalostno usodo za zamreženimi okni in z velikim strahom pričakuje dan sodbe, ki gotovo ne bo mila.

Zagorje, 15. maja.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhvalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Zahorik, od doma skoraj pretredo vzgojen je iz strahu pred strogim ocetom tičal v sebi svoja slaba nagnjenja in jih bil prisilen skrpati, skrpati, ni se mogel polno izliveti. Mimo tega mu je njegova bujna fanfazija v zvezi s slabim čitvom slike pestre pustolovščine, katerim se je moral odreči, s čimer ni rečeno, da bi zadobile v oni mladosti dobi, če bi se jih smel predati nevarne oblike. Izlivjal bi se bolj očitno, kontrola bi bila lažja. Vzgoja bi bila sicer težja, potrebitno bi bilo mnogo razumevanja skoraj gotovo pa je, da bi mladost na ta način našla vanti.

Kot glavni vzrok, da je bil odpuščen iz službe, je Zahorik navedel ljubosumnost delovodje, čes, da ga je začela njegova žena, zapestjivati in ga je slednji delovodja predlagal za redukcijo. Kakor pa izvemo iz zanesljivega in dobro poučenega vira, je stvar čisto drugačna in kaže, da je mladostni žičec mimo magnusnega dejanja, ki ga obtežujejo, tudi grdo nevhalezen svojemu dobrotniku, ravno onemu poslovodju, kateremu bi se moral zahvaliti, da mu je uglašil pot za sprejem v tovarno LTD Mines v Kosovski Mitrovici. Pred kakimi stremi leti, ga je le-ta na posredovanje nekega uglednega Zagorjana priporočil tovarnišku ravnateljstvu, nakar je bil Zahorik sprejet v železotrugsarsko delavnico z za njegovo mladost naravnost sijajno plačo. Kot smo že v prejšnjem članku omenili, je prejemal od ure osem dinarjev, zaposlen pa je bil po 10, a tudi po 14 ure dnevno. V hiši svojega zaščitnika se je pa ves čas svojega zapošljanja oglasil samo dvakrat, in sicer na dan prihoda in pozneje, ko je prišel obisk iz domačega kraja. Že to samo dejstvo popolnoma izključuje, da bi prišlo do ljubezenskih zadevščin med delovodjevo ženo in Zahorikom. Vzrok odpusta leži drugje.

Popotniki naših dni

Zgodba o brezposelnem Lojzetu, ki se mu je nepričakovanio nasmejala sreča

Ljubljana, 16. maja.

Vse polno imamo dandanes popotnikov. Poveod jih srečavaš, ko potujejo iz kraja v kraj, od vasi do vasi, kar brez cilja. So to ljudje najrazličnejših poklicev, ki jih je kruta sveta pognaла od doma, in ki zdaj tavajo po belih cestah, največkrat v prazni nadi, da jih vendar nekje čaka sreča. Nujno prevelikih pričakovanj, vendarle upa potujoči brezposelni krojaček najti prijaznega mojstra, ki ga bo sprejel in službo brezposelnih uradnik sluti da bo iztaknil v tem ali onem krajtu tvežko, kjer bo dobil vsaj skromen zaslužek, bivši trgovski pomočnik pričakuje srečo da ga bo povabil uvideven šef v trgovino! Taka pričakovanja se pa le redko izpolnijo in navadno ni ceste konca ne kraja, manjših in večjih razočaranj nekaj na vsak kilometr. Kadar in kolikokrat se srečujejo popotniki, si imajo povediti nešteto zgodb, nešteto žalostnih, iz katerih odseva eno edino hrenjenje po urejenem življenju... Vendar, ko se locujejo in krejeno vsak svojo pot, domača sleherni natanceno ve, da bo po tednih sledilo ponovno srečanje in da bo spet sledil razvod ter pot v negotovost.

Ce pa se komu res nasmejne sreča, se to hitro izve med popotniki. Tudi bivši trgovski pomočnik Lojze R. je bil že pred leti pogdan med popotnike in meril je cesto od Ljubljane do Sušaka, od Sušaka spet mimo rodnega kraja na Dolenjskem do Maribora; zavjal je da ne ravnava in stranska pota, a posla ni nasel. Srečaval je vse mogoče ljudi, se pomenoval z njimi o mčerjan in o vsem ter begal, kakor oni, iz kraja v kraj. Kadar ga je zanesla pot v bližino do-

mačega kraja, so ga ljudje gledali nekam eduno in redke je bil tisti, ki je spregovoril z njim prijazno besedo. Postrani so se ozirali na njim, le nekoč je menil neki očanec, ko je Lojze odhajal spet po poti za vasjo v tuji svet: »Ej, ta-le menda še ne ve...« Strica ima v Ameriki, bogatega strica, stara fanta. Jaz sem ga dobro poznal, Matvejk!«

Predej je bilo, ko je prišlo na občino pismo o Amerikanu Matevžu R. ki, da je umrl v Ameriki in določil za svojega edinega dediča, edinoga sorodnika Lojzeta tam pod Staro goro za Primskovim. Lojzeta se v tudi tedaj ni bilo doma, ker doma takoreč ni imel. Zupan ga je dal iskati, klicali in vabili so ga na vse načine, vendar Lojza glasovi niso dosegli. Pa je prišel takrat v vas ubog popotnik in zvedel za Lojzetovedico.

»Jaz ga najdem!« je dejal ves vesel in se napotil naprej. Ni minilo teden dni, ko se je Lojze, še bolj shujan, kakor je že bil, vrnil v domačo vas. Brž mu je župan povedal in razložil stvar o bogati dedičini v ameriških doljarjih, ki jih je Lojze tudi že po nekaj tednih prejel. V bližini vasi, na križišču pota, je bila pravkar dograjenata velika cedna hiša, na kateri se blesti napis: trgovina. Lojze široko stoji pred vratimi, se ozira veselo in prijazno v svet, vsak čas pa priroma mimo eden ali drugi njegovih staršev znanec. Dva ali trije so že dobili pri njem stalni dom in službo, z drugimi pa posedi Lojze zdaj ako ima čas v lopu poleg hiše. In ob dobrem kosilu ali južini povede popotniki tudi marsikato veselo...

10 letnica SK Amaterja v Trbovljah

Trbovlje, 16. maja.

SK Amater proslavi v nedeljo 17. t. m. 10 letnico svojega obstoja. Kakor vsak mlad klub, se je tudi Amater moral boriti z začetnimi težavami. Procvit društva se je sele začel, ko je IPD dala brezplačno na razpolago prostor na veliki sipiščini, ki so jo požrtvovali članiki klubu splakanili in uredili nogometnemu igrišču primerno. Prostor je bil sicer precej oddaljen, to pa ni motilo navdušenih članov in pristalcev, ki so z velikim razumevanjem zasledovali razvoj kluba. Amater je kmalu zaslovel kot najmočnejše moštvo svojega okrožja in si je z malimi izjemami skoraj vsako leto priboril naslov trboveljskega prvaka. Vodstvo kluba je bilo zelo delavno in je vabilo v goste razne moštva iz banovine, pa tudi iz Zagreba. Razen nogometu je pridelo društvo gojiti še lahko atletiko, ki pa se je uveljavila še v najnovejšem času.

Po štiriletnem udejstvovanju na starem igrišču, je klub dobil L 1932 prostor sredi Trbovlja tik glavne ceste. Spet je zavedno članstvo prijelo za kopate in uredilo igrišče ter postavilo ograjo. Novi prostor je znatno poživil delovanje. Čeprav so prišli

težki časi socialne krize, je ljubezen do sporta pomagala premagovati vse težave in to tem lažje, ker je naša pri občinstvu polno razumevanja. Razvoj kluba je tesno povezan z razvojem telesne vzgoje v Trbovljah. Nogometno moštvo si je priborilo v razpolago prostor na veliki sipiščini, ki so jo požrtvovali članiki klubu splakanili in uredili nogometnemu igrišču primerno. Prostor je bil sicer precej oddaljen, to pa ni motilo navdušenih članov in pristalcev, ki so z velikim razumevanjem zasledovali razvoj kluba. Amater je kmalu zaslovel kot najmočnejše moštvo svojega okrožja in si je z malimi izjemami skoraj vsako leto priboril naslov trboveljskega prvaka. Vodstvo kluba je bilo zelo delavno in je vabilo v goste razne moštva iz banovine, pa tudi iz Zagreba. Razen nogometu je pridelo društvo gojiti še lahko atletiko, ki pa se je uveljavila še v najnovejšem času.

Po štiriletnem udejstvovanju na starem igrišču, je klub dobil L 1932 prostor sredi Trbovlja tik glavne ceste. Spet je zavedno članstvo prijelo za kopate in uredilo igrišče ter postavilo ograjo. Novi prostor je znatno poživil delovanje. Čeprav so prišli

Za proslavo 10letnice je pripravil klub razne lahkoatletske in nogometne tekme. Pokroviteljstvo prireditev je prevzel ban g. dr. Natlačen, častno predsedstvo pa two rijo gg. inž. Debelak, predsednik LNP dr. Kostil in J. Varga. Dopolne ob 9. je sprejem slavnostnih gostov, pred rudniško restavracijo z godbo, nakar se bo vršilo v Delavskem domu slavnostno zborovanje.

JČ liga v Kranju

Kranj, 15. maja. V Kranju že lepo vrsto let deluje JČ liga. Ne dela pa samo na osebnem zbiljanju, marveč hoče s prireditvami in predavanji tudi seznamiti Slovence s čehoslovaškim gospodarstvom, s kulturo in politiko. V Kranju bivajoči Čehi so se vživeli v naše razmere in radi posecojajo vse naše prireditve, odrocji hodijo v slovenske šole, zlasti prisršna vzajemnost se pa kaže ob sokolskih prireditvah ter skupno sodelovanje ob jugoslovenskih ter čehoslovaških narodnih in državnih praznikih. Take večere navadno proslavijo skupaj JČ liga. Sokol in Česka beseda.

V naslednjem prinašamo kratek pregled del JČ lige v Kranju v zadnjem pošljem letu. Pod okriljem lige je predaval v Kranju univ. docent dr. Murko iz Ljubljane o napredku Slovaške in Podkarpaške Rusije v dobi 15-letnega obstoja CSR. O čehoslovaškem kiparstvu je s skulpturnimi sklikami predaval prof. Vavpotič iz Ljubljane. Predavanja A. C. Notra v Ljubljani o moderni češki literaturi se je udeležila kranjska liga po svojem tajniku. Liga je 28. okt. skupaj s Sokolom in České besedo proslavila osl. drž. praznik 7. marca pa rojstni dan predsednika Masaryka s koncertom »Ljubljanskega života« in slavnostnim govorom tajnika lige g. Vařáček. S pomočjo lige je bil prirejen v Kranju koncert pevskega zbora »Smetana« iz Plzna, po tajniku pa se je udeležila pevskoga koncerta zborja »Opus« iz Brna, katerega je priredil v Ljubljani na svoji turneji po Jugoslaviji. Veliko pažnjo polaga liga tudi na jezikovne tečaje, v katerih se tako češka kot naša mladina učita češčino. Tečaji se vsako leto zaključijo ob prisotnosti čsl. konzula iz Ljubljane, ki pri tej priliki obdržuje pridne učence s knjigarni. Liga sama po možnosti pošilja najboljše učence preko velikih počitnic v CSR, da znanje češkega jezika tam praktično uporabi. Medsebojno si liga dopisuje s centralnima v Pragi in Beogradu ter s posestvima v Brnu, Ljubljani, Zagrebu, Mariboru in Črkvenici. Poslovne zadeve je liga reševala v 4 sejih in na občinem zboru dne 22. marca. K prireditvam lige moramo še pripominiti, da jih občinstvo in članstvo zelo rado poseča in v velikem številu, kar varja liga.

Ako zasledujemo trdno skupno zunanje

Iz Zagorja

— Protituberkulozni teden od 17.-24. t. m. se bo vršil v znamenju propagande proti jetiki, ki je na našem revirju med vsemi najbolj razširjena, kakor izkazujejo statistike. Prosimo, da nihče ne odkloni majhne žrtve in daruje vsaj en dinar za protituberkulozno akcijo. Nabiralcil se bodo oglašili po hišah s posebnimi bloki. V okviru teda se bosta vršili dve filmski predstavni v kinu »Triglav« in sicer za sloško mladino popoldne ob treh, za odrasle pa zvečer ob sedmih. Predvajal se bo zanimiv film »Dva brata« z ugodno besedno banovinsko zdrobnikom dr. Slavko Gruma. Predstavi sta brezplačni, le zvečer se bodo podobni prostovoljni prispevki. Obe predstavi se bosta vršili v sredo 20. t. m.

— Preloženo predavanje. Ker se bo v sredo 20. t. m. zvečer vršilo filmsko predavanje v okviru protituberkulozne akcije je predavanje ZKD inž. Jože Rusa o Pragi preloženo na torek 20. t. m.

— Nogometne tekme. V nedeljo je odhodna enajstorka SK Retje iz Trbovlja zlahkoto pregnala slabo sestavljeno moštvo SK Zagorja s 8:2. V Litiji je SK Sloga proti tamkajšnjem klubu podlegel s častnim rezultatom 3:2. V prvenstveni tekmi za trboveljsko okrožje pa je SK Svoboda klonil z zelo častnim rezultatom 2:0 renomirani enajstorični SK Hrastnika.

— Kaj je z dobavami premoga, se s skrbno vprašuje zagorska dolina. Pretekeli teden bi že morala pasti odločitev. V svrhu zadnje intervencije je v sredo s prvim le-

talom odpotoval v Beograd kapelan g. Vital Vodusek. Ker se je takrat vršilo zasedanje Male antante, je bila končna odločitev odgovana na ta teden. Tudi tokrat je g. Vodusek poletel v Beograd. Včeraj se nismo imeli zanesljivega poročila o njegovi interpellaciji. Govori se, da pogajanja uspešno in za nas ugodno napredujejo, da pa bo država urediti sami kakih pet mesecov, potem pa bomo spet pred nejasnim položajem. Želimo le, da bi bila postavljena rešitev na trdno osnovo, ne pa da se delavljavo venomer pušča v mučni negotovosti.

— »Zaljubi ostali« je naslov zabavne komedije Branislava Nušića, ki jo vprizori sokolsko gledališče v nedeljo 17. t. m. ob 20 uri.

Pekla se je zbala

Ljubljana, 16. maja.

Pod tm naslovom smo pribičli v torek 5. t. m. dopis iz Višnje gore, napisan na podlagi napačnih informacij. Po naknadnih informacijah je bila misljena pokojna Marija Zavodnik iz Višnje gore, ki pa pred svojo smrtno ni bila pri g. župniku, niti on pri nji. Tako tudi ni mogla odkriti župniku nobene skrivnosti, a tudi nobene denarja na našla, pač pa je zapustila vložno knjižico, na katero je nalagal svoj težkim, poštenim delom prisluženi denar. G. župnik je le oznanil, da je nekdo izgubil denar na sejmu v Dobrepoljah, v kar je bil naprošen. Pokojna Marija Zavodnikova nikoli ni bila v Dobrepoljah in tudi denarja ni mogla najti.

Nevihte v maju

Ljubljana, 16. maja.

Po Gorenjskem divjaju, zlasti v kamniškem in kranjskem okraju, že več dni zaporedom silne nevihte. V četrtek je prihraljala nad polje in vasi za Smarno goru huda ura. Od Kamniških planin so se privali popoldne kmaj po 13. črni oblački. Soparico je razgnal vihar, jelo je grmeti in treskati kar zaporedom. Vila se je ploha, za njo pa toča. Toča je pobila od Gamelj proti Šenkovega turnu. Vodcam. Zapogam in tja do Sorskega polja. Zaradi viharja in toče je domala povod poleg žito. Strela je napravila veliko škodo v gozdovih, kjer je razkrajala lepo število dreves, udarjala pa je tudi v cerkvene zvorce. V Utiku pri Vodicah je udarila strela v hišo pri Bognarčku skozi dimnik in šinila v zemljo poleg jedilne shrambe. Gospodinjo je puhi strela omamil, da je padla in obležala. Njeno stanje se še ni zboljšalo in zena še vedno leži.

Manjše nevihte so divjale po Gorenjskem zopet v petek, včeraj popoldne pa so sledili večji načivi. Vmes je divjal močan veter in je med dejem zopet padala toča. Veter in toča sta precej oklestila sadno dreves, kar tudi pomeni za kmetovalca občutno škodo. Nevithe povsod ovirajo poljska dela.

Zvočni kino IDEAL

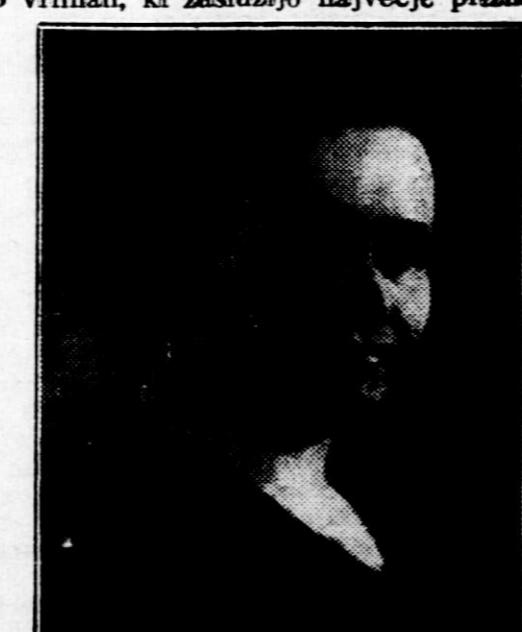
DANES PREMIERA!
KEN MAYNARD
v filmu

V BORBI ZA PRAVICO

Predstave ob 4., 7. in 9.15 zvečer.
jutri, v nedeljo ob 3., 5., 7., in 9.15 uri.

Praznik pri Batjelovih

Ljubljana, 16. maja. Redko se v naši javnosti spominjamajo jubilej slovenskih žena. Kakor marmarski drugega, je tudi časenje pridržano moškin. A vendar se znano, kako se razno slovenske matere in gospodinje odlikujejo po svoji skrbnosti in plemenitosti, torej po vrlinah, ki zaslužijo največje priznanje.

Eina izmed takih slovenskih žena je ga. Marija Batjelova, soprica uglednega industriala g. Frana Batjela, lastnika po vsej Karloveci znane tovarne »Tribune« na Karloveci cesti v Ljubljani. Ga. Marija je doma iz Kojskega na Primorskem, kjer se je rodila 17. maja 1866. Mladost je preživela večji del v Gorici, kjer se je tudi seznamila s svojimi sedanjimi možem, ki je po bridički izkušnjah s prvo ženo, kakor nam je to originalno popisal v avtobiografiji ob svoji 60-letnici, navel v gospa Marija vozorno družino. Leta 1906. je povezel pred oltar in začela mu je podpirati tri stebre lepo se snujotega podjetja. Preverat ju je prinal v Ljubljano, kjer se je Batjelovo podjetje čvrsto zasidralo in je v stalnem napredku. Pri tem pritiče znatna zaslužna gospa Marija, ki je zvesta žena, skrbna gospodinja in blaga mati svojima dvema hčerkama, g. Faniki Bergantovi in Jelki Lazarjevi. Kadar vsa Batjelova družina, je seveda tudi ga. Marija vedeni delu za naša »Sočna« društva, zlasti pa ji je pri arcu »Sočna«.

Z lepoto svojega značaja si je ga. Marija Batjelova pridobil širok krog prijateljev, ki jih imajo občajno na veste luhkomislni ljudje, čim bolj omeje. Razglas daje ljudem navodila, kako naj postopajo v posameznih primerih, da se počar tudi hitreje zadudi.

Iz Maribora

— Drevi zadnjiji »Sveti Anton«. Ne znamo zadnje uprizoritev »Svetega Antonia«, vse žaljubljenih patrona, ki bo drevi v Mariborskih občinah. To zelo pestro in zahvalno delo je izredno ugajalo ter so bile njegove uprizoritev izvrstno obiskane.

— Uspešno narodno-obrambno delo se je zrealilo iz izčrpalih in stvarnih poročil na občem zboru ob teh mariborskih podružnic CMD. Njihovo delo je usmerjeno predvsem na območje ozemlje, kjer so kulturne priljubljene razlike in je tamkajšnji življenj najbolj potreben uteha in okrepitev narodne samozavesti. CMD je dosegla na tem podlagu kulturnega in narodno obrambnega udejstvovanja lepe uspehe, kar so pa delu z idealizmom prežeti kulturni delavci predvsem iz vrst učiteljstva, ki živijo v Mariboru in deli z njim težko usodo. Pri volitvah je bil izvoljen staro odbor s predsednikom dr. Laščar na čelu.

— Otroška plesna prireditev na mariborskih odborih. V nedeljo, 14. t. m. ob 15. uri nastopi s svojo lastno plesno šolo zagrebška umetnica Mercedes Goritz-Pavličeva ter priredi samostojno plesno uprizoritev. Okrog 25 otrok bo izvajalo Bayerjev za deco prvič primerni balet »Vila lutke«, ki bo z njim umetnica nastopila tudi v Grazu. Ker so tovrstne prireditev v Mariboru prav redke in je to obenem zadnja letosna predstava za otroke, opoz

DNEVNE VESTI

Vsi esperantisti v Ljubljani! To je dežela za letošnji kongres jugoslovanskih esperantistov, ki bo med binkoštini prazniki v Ljubljani. Za kongres vlada po Jugoslaviji veliko zanimanje, a pripravljalni odbor je marljivo na delu, da bo prireditev res manifestacija esperantskega pokreta. Sestavljen je že obširen umetniški program kar tudi spored zborovanja. Posebno zanimanje vlada za vprizoritev »Hlapac Jerna«, katerega prevod je oskrbel prof. Modrian. Igrali ga bodo v Delavski zbornici pod režijo g. Potokarja, člena ansambla dramskega gledališča. Za kongres se je prijavilo že nad 200 esperantistov iz Jugoslavije, a precejšnje zanimanje vlada zanj tudi v inozemstvu in je pričakovati večje udeležbe zlasti iz Bolgarije in Češkoslovaške.

Izraza kulis tiskarskega podjetja. Pod tem naslovom je prinesel »Slovenski dom« 13. maja 1936. izvleček snisov iz pravile gratičnih delavcev zoper Narodno tiskarno, in sicer trditve delavcev in izid pravde. Da bo slika popolna, bomo namesto kakega odgovora ali popravka po izidu pismene sodbe priobčili pričevanja prič pred sodiščem in razloge sodbe. Sele na podlagi tegev si bo mogla javnost ustvariti sliko, kako je Narodna tiskarna lani v teku mezdnega gibanja postopala in zakaj ni mogla takrat skleniti nove tarifne pogodbe z organizacijo grafičnega delavstva.

Pravna fakulteta v Subotici ostane. Že opetovanjo so širile vesti, da bo iz Subotice prestavljen sedež.

Železniške direkcije in pravne fakultete. Včeraj je pa prejelo subotsko mestno poglavarstvo iz Beograda obvestilo, da ostane vse pri starem.

Kongres mednarodne železniške unije. V Hercegovem je včeraj kongres zaključil svoje delo in delegati so se odpeljali v Kotor in na Cetinje. Na Kongresu so se obrav-

dunajskim sodiščem. Urednikov zagovornik je povdral, da je bil članek avstrijski vladni načrt, in da je bil samo objavljen nekak pregled zgodovine koroških Slovencev. Kljub temu je bil odgovorni urednik obsojen na teden dni zapora pogojno.

Maršal Franchet d'Esperay pred mikrofonom. Danes ob 19.15 bo govoril v beogradskih radijskih postajah na kratke valove francoski maršal d'Esperay. Ta govor bo prenašala tudi ljubljanska postaja.

Razpust nelegalnega društva. Policijska uprava v Zagrebu je z odlokom z dne 8. t. m. pod št. 14.568 prepovedala na temelju naredbe banke uprave savske novine vsako nadaljnje dejovanje »Centralnemu komitetu akcionalnih odbora za zaščito kožarsko-preradijavčke gradonostij u kr. Jugoslaviji« s sedežem v Zagrebu in Akcijskemu odboru v Zagrebu. Prepoved je bila izrecena zato, ker se združenja niso držala zakonskih predpisov, ker niso imela niti po policijski niti po strokovni oblasti potrebnih pravil in ker so delovala brez vsakega dovoljenja oblasti. Zato jih je smatrala oblast za nelegalna in jim je nadaljnje dejovanje prepovedala. Policijski odlok o prepovedi delovanja je postal takoj pravomocen in danes teden je bila izvršena hišna preiskava pri tajniku centralnega odbora Milanu Čupaku, referentu Obrtnic zbornice v Zagrebu. Zaplenjen je bil tudi društveni arhiv. Predsednik razpuščene nelegalne organizacije je bil Jurij Jakil, usnjarski industrialec iz Karlovca, tajnik trgovca s čevljem Feliks Neumann, blagajnik pri prokurist usnjarske trgovine Hertmann v Zagrebu in Rihard Neumann. Ta nelegalna organizacija se je obračala tudi na posamezne občine s polsužbenimi akti (pod številko in

Weiserja, madžarskega državljanina, in Hildegarda Richter iz Leipziga. Pustolovca in sleparja sta obenem ljubavni par. Te dni sta ukradla iz draguljarne Emila Neubauerja v Budimpešti okrog 200.000 Din vredno zapestnico. Madžarske oblasti domnevajo, da sta jo popihala čez mejo v Jugoslavijo.

Obup ciganske materje. V Karlovcu si je hotel včeraj končati življenje 29-letna ciganka Mara Parapatić. Odsla je h Kolpi, kjer si je zvezala noge, svoji petletni hčerkici pa roke, potem pa je pa skočila z njo v vodo. V bližini so bili zaposleni delavci, ki so brž odvrsali s čolnom od brega in potegnili ciganko z otrokom iz vode. Ciganko je poginala v obup težka bolezni, ki jo muči že več let.

Strahovito neurje nad Bosno. V noči od četrtek na petek je divjalo nad Bosno strahovito neurje, ki je zadrževalo tudi težko železniško nesrečo med postajama Maglaj in Rješice. Lokomotiva tovornega vlaka je padla v strugo reke. Voda je bila namreč izpodzida stebre lesene mostu in tako je prišlo do nesreče. Promet na tej proggi je začasno ustavljen. Lokomotiva se je prevrnila in stolačila nadzornika proge Numana Jarebico, ki je postal na mestu mrtve. Tudi nad Slavonijo in Sremom je divjalo silno neurje s točo.

Iz rumenega napraviti belo — nobeno čarodjevstvo! Koliko gospodinj toži, da je njihovo perilo, poprej tako lepo belo, že po nekoliko pranjih porumenilo. Ves trud in muka, vse menjanje in drgnjenje nič ne pomaga — perilo je in ostane rumeno. Pa vendar ni nobeno čarodjevstvo, dobiti zopet lepo belo perilo. Za pranje se mora vzeti samo zares dobro milo — Schichtovo terpentino milo. To čisto jedrnatno milo odpravi brez truda in prizanesljivo vso nesnago iz perila. Schichtovo terpentino milo pere blešeče belo.

Iz Ljubljane

Ij Koncert JAK »Mladost — Balkan«. Jugoslovenski akademski zbor »Mladost — Balkan« je pridelil snodi v Unioni svoj prvi koncert v Ljubljani, po združenju obeh pevskih zborov. Dvorana je bila komaj častno zasedena, kar je tudi razumljivo, saj imamo zadnje čase pravko koncertno poplavno, a denarja primanjkuje že za golo življenje baš onim, ki najraje hodijo na koncerte. Kar je pa bilo občinstva, je nadomeščilo pliči obisk z iskrenim in dolgotrajnim odobravanjem po vsaki točki sporeda. Počilo našega glasbenega recenzenta o koncertu priobčimo v ponedeljek.

Ij Promet na živilskem trgu je danes precej viralo slabo vreme. Zeleniadni trg ni bil mnogo bolj zaseden kakor navadne dni. Tudi nekatere gospodinje si niso upale na trgu zaradi rosice. Zdaj že nekaj časa ni posebnih sprememb pri cenah. Uvoženo sočivje se več ne spremeni, ker mu še ne konkurirajo domači pridelki in ker je že precej poceni. Tako je gral še vedno po 5 Din kg in po isti ceni prodajajo novi krompir. Tudi črešnje, ki so se naglo počenale od nebotičnih cen na 12 Din so ostala na isti ceni. Posebna noviteta je bil danes strožji čižl, ki ga seveda niso pridelali v Trnovem, zato je po 24 Din. Uvožena glavnata salata je še vedno po 6 do 8 Din. Lepa kumare so po 10 Din kg, beluše po 16 Din, pesa po 12 Din. Zelo so se podražila jabolka. Najlepša prodajajo že po 10 Din. Cene so poskočile tudi zato, ker je zdaj ma-

Eltini kino Matica — Tel. 21-24

D A N E S P R E M I E R A !
11 nepozabnih ljubavnih pesmi!
Veleopereta iz soščne Kaliforije,
zemlje pesmi in pustolovščin:

Pesem gauča

Film petja in smeja, pustolovščin
in strasti, ljubezni in junastva!
V glavnih vlogah odlična pevca
GLADY SWARTHOUT znana iz filma
»Daj mi to noč« in JOHN BOLES,
nepozabni zvezdnik iz Rio Rite.

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 in jutri ob 15., 17., 19.15 in 21.15
Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do pol 13. ure in od 15. dalje.

PRIDE „AVE MARIJA“

Film ZKD
»ELITNI KINO MATICA«
Danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri poči
B O M B A S M E H A :
Lucie Englich — Adela Sandrock

Borba z zmajem
Enotna vstopnina Din 3.50.
P R I D E :
III. Mickey in Silly čudo revija!

—li Člansko zborovanje Zveze gospodinje bo v torček 18. t. m. ob 16. uri na Bregu št. 8. z gospodarskimi predavanji: Davki in trošarine v gospodarstvu, stanovanjska najemnina. Članice, dvignite izkaznice v ponadnjem 18. ob 16. uri istotam.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota 16.: Gozd. Red A.
Nedelja 17.: Tuje dete. Izven. Cena od 10 Din navzdol.

Ponedeljek 18.: Prva legija. Red C.
Torek 19.: Zaprti (generalka).

Sreda 20.: Tiran. Proslava 25letnice umetniškega jubileja Milana Škrbiča. Premiera. Izven. |

OPERA

Sobota 16.: Otelej. Gostuje g. Marij Šimenc. Red C.

Nedelja 17.: Lucia di Lammermoor. Izven. Cena od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 18.: Kavalir z rozo. Red Četrtek.

Torek 19.: Zaprti.

Sreda 20.: Otelej. Red Sreda,

Radioprogram

Sobota, 16. maja

14: Vremensko poročilo. — 18: Na delopust! (Koncert radijskega orkestra). — 18.40: Pogovori s poslušalcem. — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Jugosloveni na mednu konferenco za glasbo »Sloga«. Izbrani obiskovalci bodo prejeli lične nagrade iz nabranih darov naših tvrdik. Vstopnina samo Din 6.— za odrasle in Din 3.— za otroke. Pridite gotovo, ne bo Vam žal! Podpiši boste protituberkulozno gibanje.

Nedelja, 17. maja

8: Televadba (15 minut za moške, 15 minut za ženske — vodi g. prof. Marjan Doboviček). — 8.30: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 8.45: Koncert tamburaškega orkestra. — 10: Pranos cerkvene glasbe iz mariborske stolnice. — 11: Wurličke orgle (na ploščah). — 11.30: Mladinska ura: Striček Matiček govorja v poleti. — 12: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15: Kar želite, to dajte (radijski orkester igra po željah narodnikov). — 13.15: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). Program prekiniten od 14. do 16. ure. — 16: O krmiljenju goveje živine in prašičev (z. ing. Muck). — 16.20: Odločilna ura Evrope (predavanje panevropske unije). — 16.40: Gorenjski trio (gg. Ahačič in Tržič in g. Stanko Avgust).

— 17: Gospodinski ura: Meko, maslo, sir (ga. Marinka Ratajeva). — 17.20: Gorenjski trio. — 17.45: Ura operetne glasbe. Pojota gdje! Jelka Igličeva in g. Svetlan Banovec s spremeljevanjem radijskega orkestra. — 19: Napoved časa, poročila, sporeda, — 20.30: Nac. ura: Osebnosti maršala Franche d'Esperaya (dr. J. Kalanatovič) Bgd. — 19.15: Prenos šmarne iz cerkve sv. Cirila in Metoda. — 20.30: Prenos mladinskega koncerta in Maribora. Sodelujejo mešani in mladinski zbor drž. realne gimnazije, vodi g. prof. Josip Ostrovščka. — 22: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 22.15: Za zabavo v ples (plošče).

Ponedeljek, 18. maja

12: Slike iz narave (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Pešnice za dobro voljo (plošče). — 14: Vremenska poročila, torzni tečaj. — 18: Zdravstvena ura: Predavanje v okviru protituberkuloznega tedna (g. dr. Fr. Debevec). — 18.20: Harmonisti pojo (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: James Watt (z. prof. Mirko Adlešič). — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Predhodnik nar. zedinjenja: Andrija Kačič-Miošić (Marko Čar) Bgd. — 20.30: Prenos operе iz Beograda: v I. odmoru glisteno predavanje (g. Vilko Ukar), v II. odmoru napoved časa, poročila, objava sporeda.

Torek, 19. maja

11: Šolska ura: V Švicarskem gorskem raju (g. dr. Oskar Reja). — 12: Virtuozi igrajo (na ploščah). — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Lahka glasba (radijski orkester). — 14: Vremenska poročila, poročila, objava sporeda (plošče).

— 15: Zaradi bede si je prerezal žile na roki. Včeraj so našli na Rožniku 28-letnega ključavnica Franca B., ki je že delj časa brez posla. Mladič si je o obupu prerezal žile na roki. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu nudili potrebno pomoč.

— 16: Nesrečna kolesarja. Snoši se je v Rožni dolini peljal s kolesem 23-letni brezposelni pekarski pomočnik. Ko je hotel čez cesto, ga je podrl nek avtomobilist. Honigman je bil poškodovan na levih nogi in po telesu in so ga morali reševalci prepeljati v bolnico.

— 17: Zaradi bede si je prerezal žile na roki. Včeraj so našli na Rožniku 28-letnega ključavnica Franca B., ki je že delj časa brez posla. Mladič si je o obupu prerezal žile na roki. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu nudili potrebno pomoč.

— 18: Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani opozarja vse svoje članstvo, pa tudi vse druge ljubitelje živali, da ima jutri ob 10. dop. v lovske sobi restavracije »Pri ekošku« v Ljubljani poleg magistrata, svoj redni občni zbor, na katerega vse pravljivo vabi.

— 22.15: Micky-jazz.

DANES PREMIERA! Predstave danes v soboto ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri

„Hotel Savoy 217“

Film, ki Vam bo pokazal na izredno napet način usodo dveh človeških bitij! Dejanje se dogodi v Moskvi leta 1911.

Danes nov Foxov zvonični tečnik. Predprodaja vstopnic od 15. ure dalje, in v nedeljo od 10.30 dalje!

Eltini kino Matica — Tel. 21-24

D A N E S P R E M I E R A !

11 nepozabnih ljubavnih pesmi!

Veleopereta iz soščne Kaliforije,

zemlje pesmi in pustolovščin:

Pesem gauča

Film petja in smeja, pustolovščin

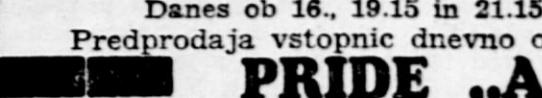
in strasti, ljubezni in junastva!

V glavnih vlogah odlična pevca

GLADY SWARTHOUT znana iz filma

»Daj mi to noč« in JOHN BOLES,

nepozabni zvezdnik iz Rio Rite.

PRIDE „AVE MARIJA“

Danes ob 16., 19.15 in 2

Višnja gora dobi muzej

V njem bodo zbrani dokazi nekdanje slave in veličine tega starega mesta

Višnja gora, 15. maja. Dolgo se je naglašala potreba, naj bi se Višnji gori odprl muzej, v katerem bi bili zbrani vsi dokumenti tega nekdaj tato slavnega in važnega mesta. Saj mora prez dvoma imeti mesto s skoraj 500 letno tradicijo in zanimive spomenike. In posebno Višnja gora, ki je imela tako burno in slavno preteklost, ni brez nih. V njih se hranijo spomini na višnjegorske grofe, ki so bili v sorodu s koroško grofico sv. Hemo in edini grofje na Slovenskem, v katerih žilah se je pretakalo vsaj nekaj pristne slovenske krvi. Njim gre zasiuga, da so razstirili mejo Kranjske preko Gorenjcev v današnjo Belo Krajino, ki je do spadala pod hrvasko državo. Kakoš ugled so uživali tudi na dvoru, se vidi iz tega, da je Ferdinand I. izbral l. 1528. Žigo Višnjegorskega za poslanika v Carigrad, kjer naj bi skupno z Ivanom Haberdonskim sklenil premirje s turskim sultantom. Za pot, ki jo je napravil Žiga v Carigrad, je prejel 3000 goldinarjev, za kar si je kupil graščino Šibenik in trg Radeče na Dolenjskem. L. 1532 se je izkazal v boju s Turki pred Dunajem za zelo dobrega in previdnega poveljnika tako, da mu je bila poverjena obramba Hrvaške in Dalmacije. Znan je tudi Friderik Višnjegorski, ki je padel 22. septembra 1575 v bitki pri Budaku in čigar glava se še danes hrani v Turiaku.

dinarjev premoženja, to je skoraj več, nego je bilo vse mesto vredno. Zato ni bilo treba plačevati Višnjonom ničesar, ampak so celo dvakrat na leto priredili pojedino, katere se je udeležilo zastonj vse mesto. Tako gospodarstvo bi se prileglo Višnjonom tudi zdaj.

Med mestnimi zanimivostmi je tudi starodavna zastava z grbom grofov Turjakih. Zastava je vsa preluknjana od francoskih krogel, ko sta 16. septembra 1813. generali Rebrovici in polkovnik Milutinovič pri Višnji gori premagala Francoze. V zahvalo sta prejela plemstvo s pridevkom »plemeniti Višnjegorski«, v imenu Višnjonov pa se jim je zahvalil v priložnosti pesni šmarski kapelan dr. Jakob Zupan, kjer pravi:

Slava srbskega imena,
Milutinovič Bogdan!

Hvali križev treh te stena, (to so namreč trije križi pri Smaru.)
hvali Višnji te Goran.

Ne baš majhna znamenitost je tudi višnjegorski pučeni polč, o katerem trdi priovedka, da so ga dobili Višnjani v zahvalo, ker so v bojih z ostalo rešili življajo nekemu beneškemu plemiču. Kadars so zborovali ali izrekali sodbe, so smatrali za nekaj vzbodenega, če so vsi zborovalci pili iz polzve lupine. Prvotna lupina se je sicer neznano kam izgubila. Zato pa so dali mestni očetje izdelati drugo, ki je tudi

spadala pod hrvasko državo. Kakšen ugled so uživali tudi na dvoru, se vidi iz tega, da je Ferdinand I. izbral l. 1528. Žigo Višnjegorskega za poslanika v Carigrad, kjer naj bi skupno z Ivanom Haberdonskim sklenil premirje s turskim sultantom. Za pot, ki je napravil Žiga v Carigrad, je prejel 3000 goldinarjev, za kar si je kupil graščino Šibenik in trg Radeče na Dolenjskem. L. 1532 se je izkazal v boju s Turki pred Dunajem za zelo dobrega in previdnega poveljnika tako, da mu je bila poverjena obramba Hrvaške in Dalmacije. Znan je tudi Friderik Višnjegorski, ki je padel 22. septembra 1575 v bitki pri Budaku in čigar glava se še danes hrani v Turiaku.

Prav bogat pa je mestni arhiv, ki sega v prve početke mesta. Zlasti je zanimivo sodstvo, ki izpričuje, da so bili Višnjani strogi sodniki, ki niso poznali šale. Pogoste so bile smrtné odsode in celo v primerih, ki kar presenečajo. Tako je bila 26. aprila 1713 Matija Vendion »furti causa obesēn. Grebot Zupancič 13. aprila 1715 iz neznanega vzroka obsojen na smrt obesēn in v visilni sezgani, njegov pepek pa pokopan na mestnem pokopališču. 5. marca 1742 je bil Janez Rojina prijet na mestni meji in izročen višnjegorskemu sodišču. To ga je zaradi umora obsolilo na surt. Obglavljen je bil s kraljevskim mečem pri kapelici sv. Barbare, ki je stala na kraju, kjer se danes očepi cesta na Polževo. Bilo bi predočno, ako bi hoteli našteći vse podobne primere. Ohranjena je tudi palica, s katero so sodili mestni očetje svoje podložnike. Je kak meten dolga, lepo izrezljana in ima debel ročaj. Na njej so privezani trakovi različnih barv, katerih vsak je pomenil določeno kazeno. Pri sodbi je držal sodnik parlico v roki in ko je izrekel odsodo, je potisnil odgovarjajoči trak navzgor, dvignil palico in razsodba je bila razglasena.

V mestnih arhivih je tudi nov red, razni odloki Ferdinada I. in Marije Teresije, listine cesarskih poslanec na usmjeni kozi z znamenitimi cesarskimi pečati in shranjene v leseni etuih. Iz arhivov sponzorno gospodarsko in kulturno življene Višnjana. Mestni očetje so znali tako dobro gospodariti, da je imelo mesto do 80.000 gol-

zezo stara in sploh nekaj edinstvenega pris.

Veliko je še drugih zanimivosti, kot star top, boben iz francoskih časov itd. Zato se je letos mestno starošinstvo odločilo, da vse te zanimivosti zbere na enem prostoru. Soča je v ta namen že pripravljena v mestni hiši. Tako bo Višnja gora v kratkem dobila muzej, ki ne bo samo v ponos mestu, temveč bo tudi velikega splošnega pomena. Saj so s tem omogočen dostop do vzhodnih zgodovinskih dokumentov, ki so ležali zapršeni po zaborjih in propadali brez koristi. Brez dvoma bodo tudi ti dokumenti po svoje pripomogli, ko bodo raziskani, k odkrivanju naših preteklosti. Oni bodo potrdili, da smo imeli Slovenci nekdaj bogato gospodarsko in kulturno življeno. Zaradi tega želimo snovateljem muzeja čim večje uspeha in jim kličemo: »Pogumno na devo!«

Strah texaških farm

Divja in krvava romantička ameriškega zemlje, ki ne kaže samo v filmih, temveč tudi v resnici. Obubožani cowboyi, ki s samokresi v rokah napadajo farme, kradejo konje in ugrabljajo ženske, niso tako redek pojav, kakor bi človek mislil. Pogosteje se pa vozijo tolovaji na reparske pohode kar z avtomobili, kar seveda ni tako junakovo kakor dirjati na konjih. V Texasu zasedu-

jejo baš te dni enega takih tolovajev, bivšega cowboja Johna Harrisa s pravim imenom Timmermann. Mož ima na vesti 29 požigov, 10 umorov in 8 ugrabitev. Ugrabil je osem žen in ko je opravil svoje delo, jih je poginal v pustinji. V Texasu so organizirali lov za njim, ki se ga udeležujejo skoraj vsi farmerji in mnogi cowboyev s sodnikom Lansonom na čelu.

Harrison ropa in mori sam in ima tajno skrivališče, ki ga še niso našli. Navadno presenetijo svoje žrtve s presenetljivo naglico; zdaj se pojavi tu, zdaj zopet daleč nekje v drugem kraju, kakor da leta po zraku. Po vseh texaških krčnah je nabita tiralica za njim in vsakomur je dovoljeno ustreliti ga, čim bi ga zasačal. Toda tolovaj je baš te dni izropal farmo na samem živečega sodnika Lansona, kar priča, da se roga oblastem. Na njegovo glavo je razpisana visoka nagrada in mladi cowboyi bi ga zelo radi ujeli, da bi se odlikovali. Če ga ujamejo, bo obešen ali pa v borbi ustreljen, potem bodo pa zlagali o njem sentimentalne popevke, opovajajoč svobodno življenje tolovaja in junaka pustinji. Taka je pač romantika ameriškega zapada.

S haremom se je bahal

Ker se je bahal ženi, da ima harem, v njem pa deset odajisk, je moral 20letni Russel Fairbank 30 dni na prisilno delo, kjer bo imel dovolj časa, da se mu bo preverča ljubezen ohladila. Namesto odajisk, ki strežejo v Mohamedovem raju pravovernim, bo živel z zamorci in namestu uživanja sladkosti v harem bo moral tokči kamenje. Tako je odločil ameriški sodnik Edelman. Fairbankova žena Dorothy je dejala sodniku, da njen mož nima samo ljubavnega razmerja z dekleti, temveč, da se s tem se javno baha in celo vprlo nje.

Toda harem je bil menda samo na pariju, kajti žena je predložila sodniku seznam telefonskih številk dozveznih moževih ljubic, in to je bilo vse. Preiskava je dognača, da ima Fairbank reš več mladih znank, v nobenem primeru pa niso mogli dokazati ljubavnega razmerja z njimi. Ker je pa žena trdila, da zapravlja denar z drugimi in da mu za dom ne ostane nič, ga je sodnik obsođil zato, ker ne skrbi za ženo.

Cesta

Habarovsk – Vladivostok

je že dograjena, obenem je pa dobila sibirska železnica v vsej dolžini drugi tir

barovskom v Vladivostokom več zaostalih doslej od vsega prometa odrezanih krajev.

Drugi tir sibirske železnice so začeli poletati pred štirimi leti in dela so bila prečravana na pet let. Nevarnost vojne z Japonsko je pa pospešila dela zlasti v zadnjih 18 mesecih tako, da je bil načrt skrčen za eno leto. Pri tem delu so bili zaposleni v prvi vrsti politični izgnanci, obsojeni na prisilno delo pod strogo vojaško disciplino v dveh izmenah noč in dan. Ruski novinar, ki je nedavno posetil taboriste delavcev, zaposlenih na železnici, je pripovedoval, da dela večina delavcev prostovoljno in s tako vremenu, da so zaslužili častni naslov vojakov dela in da jim je bila kazen po pravici izpregledana. Mnogi bodo pomoliščeni in vrnjeni jim bodo tudi državljanske pravice.

Umetniki brez rok

Na Dunaju razstavlja te dni svoja dela slikar Klein, ki ga poznamo tudi v Ljubljani kot umetnika brez rok. Klein slika z nogo. Sicer pa to ni osamljen primer, saj so tudi drugi slikarji brez rok zapustili slavna dela. Najslavnejši med njimi je bil Franco Cesare Ducornet, doma iz Lille. Nekatera njegova dela so ohranjena v oddotnem muzeju in v cerkvah severne Francije. Ducornet je bil rojen brez rok. Na nogah je imel po samo po štiri prste, ki so bili zato manj stisnjeni, kakor so na normalnih nogah. Narava je dala prstrom na njegovih nogah večjo gibčnost, kakor da bi hotela sama namigniti Ducornetu, za kaj jih bo lahko rabil, da nadomestiti manjkajoče roke. Po sijajno dovršeni akademiji umetnosti v Lille je prišel Ducornet v Pariz in bil je celo dopuščen k natečaju za veliko nagrado v Rimu.

Razen njega sta znana še dva francoska slikarji brez rok in sicer Francois de Montholon in Noel Masson. Tudi ta dva sta slikarji z nogo. V Angliji je bil Bertram Hiles še slavnnejši po svoji nadarenosti, nego po načinu slikanja. Ko je osemletni deček po težki nesreči izgubil obe roki, se je naučil slikati z ustmi, držeč čopič med zobmi. Njegova dela so bila tako krasna, da je med razstavo v Londonu kritika hvalla sigurnost in preciznost njegovih rok. Kritiki namreč niso vedeli, kako Hiles slikata.

Lahke poletne oblike

so hitro sveže o-prane – vzemi samo LUX!

pristen samo v tem zavitku

Roosevelt

o zračnem prometu

Pred povratkom novega nemškega zrakoplova »Hindenburg« je izjavil dr. Eckener ameriškim novinarjem, da je govoril pred Roosevelt, ki ga je dr. Eckener

posetil, z velikim zanimanjem in velikimi nadammi o rednem zračnem prometu med Ameriko in Nemčijo s pomočjo zrakoplovov. Kot pamet je mož pa pravi Roosevelt, da en polet ře se ni noben polet in ne verjam, da bi Američani investirali svoj kapital v prekooceanski zračni promet samo na temelju uspehov, ki so jih dosegli nemški zrakoplovi.

Prezident Roosevelt meni, da bo treba najmanj 10 poletov čez ocean tja in nazaj, da se pokaže praktična stran tega zračnega prometa. Dr. Eckener je zaključil svojo izjavo z besedami: Ko bo uspešno končan zadnji polet, bom pa govoril o svojih načrtih za bodočnost.

Najboljše sredstvo

Prva prijateljica: — Saj sem si mislila, da bo že zopet ta vsiljivi inženjer. Zasledjuje me povsed, kamorkoli se ganem. Kaj naj storim?

Druga prijateljica: Poroči se z njim, če hoče zahajati v družbo brez njega.

V restavraciji

— Zakaj si pa naročil med h grahu?

— Da bi mi grah ne padal z vila.

ANTON IN VLADIMIR PRESKER

Ljubljana
Sv. Petra cesta
telefon 28-53

Prvovrstna in brezhibno izdelana oblačila si nabavite lahko v največji izbiri po rekordno nizkih cenah kot sledi:

Traincoat impregniran Din 385-
Boljša vrsta, stalna barva • 580-
Oblike iz blaga samo • 285-
Sportna oblika samo • 345-
Oblike za birmance od D. 105- naprej

Izredno lepa izbira modnih blac od
Din 75- naprej • Din 42-
Sportni klubuki • French 29-
Srajce Oxford 15- French 29-
Poplin 48- Din

Boljša kamgarja oblika Din 580-
Vetni suknje (Windjacke) • 125-
Sportne pumparice, 42- Din 4-
Prima sportni suknje • 95-
Lepe sportne deplice • 14-

VSAKOVESTNO SLAGO ZA RAZNA
OBLAČILA VEDNO V ZALOGI, KI
JIH EDELEJUJEMO NAJPRECIZNE-
JE PO ZADNJI MODI

Gustave le Rouge:

7

Ulica groze

Roman.

Kot ravnatelj plinarne je dal popraviti vse razbute luči. Naslednji večer so gorele vse luči v Ulici generala Granta tako, da ni ostal noben kotiček temen.

Tretje noč so bile pa zopet razbite vse luči in znova je zavladala po vsej ulici tema.

Peter se pa ni dal ugnati in znova je dal popraviti odnosno nadomestiti razbite luči.

To pot ni minila niti noč, kajti že zutraj so bile vse luči zopet razbite. Zločinska roka je bila pridno na delu.

Štirikrat se je to ponovilo in štirikrat je dal Peter luči popraviti. Končno se je pa naveličal, pustil je luči razbiti v trdnem prepričanju, da je nekomu mnogo ležče na tem, da ostane ulica v temi in ta neko ni bil po njegovem mnenju nihče drugi, nego zagonetni morder.

Inženier si je pa hotel biti na jasnom še o nečem drugem, kar je bilo po njegovem mnenju mnogo važnejše.

Ali so žrtve raztelesili? Poizvedoval

je na vse strani in zvedel, da so prve žrtve raztelesili po vseh zakonskih predpisih. Dal si jih pokazati poročila in izjave zdravnika. Utemeljitev je bila v vseh primerih enaka: Srčna ali možganška kap.

Zadnjih žrtv pa niso več raztelesili. Zadostoval je mrljški list s podpisom zdravnika, ki je truplo pregledal, potem so pa žrtve tisto pokopali.

Peter je spoznal, da stoji pred zagotovo, ki je ni mogel takoj pojasnit. Nagibal se je k domnevni, da je mogel storiti zločine samo blaznež s pomočjo silnega strupa.

Ta poizvedovanja in prizadevanja pa niso omnila njegovih pogost

MALI OGLASI

Beseda 0.50 para, davek Din 3.-, beseda 1 Din, davek 3 Din preklic!

za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znakmo - Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

TVRDKA
A. & E. Skaberne

LJUBLJANA — javila, da jemlje do preklica v račun zopet HRANILNE KNJIZICE Mestne hraničnice in Ljudske posojilnice. 1537

Cenjenemu občinstvu se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

Marn Josip,
soboslikar in pleskar
Ljubljana

Wolfova ul. 12. — Tel. 30-68.

ODDA SE V NAJEM strojno mizarstvo v Ljubljani. Naslov v upravi »Slov. Narod« 1564

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

ZENSKA MOČ z večletno praksijo trgovine zmožna samostojno voditi, izurena tudi v vseh pisarniških delih išče službo v trgovini ali pisarni, gre tudi za blagajničarko. Zmožna slov. hrv. in nemškega jezika ter strojopisja. Nastop lahko takoj ali kasneje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Sprelna in zgodovna moč« 1538

PRODAM

Beseda 50 par davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

RAZPRODAJAMO : avtomobilski kamionet 800 kg, potrobi 10 litrov, dvošedeni poltovorni potniški 9 lt, malo štirisedeno limuzino. Dobro ohranjenje ESSEX, Rugby, Vivaxix-Rezervne dele RENAULT, po smislu nizkih cenah. Sikor. Cesta na Rožnik 19. 29 R.

CRN PIANINO skorai nov, zelo dober glas, prodam Aleksandrova c. 7-II. Eva vrata. 1565

Spalnice imitacije ptičji javor 1700 Din, sperane do 2200 Din dalje proda I. Bitenc, mizarstvo Gosposka ul. 10. 1569

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

V KRASNI LEGI tik Rogaške Slatine se oddajo sobe po Din 15, 20, 25. Poizve se v slastičarni Novotny 1525

Stanovanje sobe s kuhinjo in kabinetom po možnosti vrtiščem. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod »Točen plačnik«, 1567

KUPIM

Beseda 50 par davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

KNJIŽICO dobrega zavoda do 20.000 Din kupim. Platam v 18 mesecih. Jamstvo vključna. Ponudbe pod 100% 1562

MALI OGLASI

SLOV. NARODU

IMAJO
SIGUREN USPEH:

CAUCHE OD DIN 1700.— NAPREJ, IMITACIJA CAUCHA OD DIN 870.— NAPREJ, OTOMANE OD DIN 400.— NAPREJ IZDELUJE

KAROL SITAR,
Ljubljana, Wolfova ul. 12 — Telef. 28-10

NIZKE CENE
dvokoles, otroških-igračnih-invalidskih vozakov,
prevoznih triciklev, šivalnih strojev. Cenik franko.
»TRIBUNA« F. BATTEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta stev. 26.

VPELJANE CENE!
Eksp. hiša „LUNA“, Maribor
vključno sporoča vsem cenjenim odjemalcem, da je preselila svoje poslovne prostore na

Glavni trg št. 24,
poleg tvrdke »Singer«. Obratuje torej samo na Glavnem trgu 24. Za prav obilen obisk prosi
Eksportna hiša „LUNA“.

VPELJANE CENE!

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLEVA

5

IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA

TER SE

PRIPOROČA

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice).

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga bodisi kuriva, strojev, selivte itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejsimi avtomobili

Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9 (nasproti tov kolodvora)

pleskarsko in ličarsko obrt

iz Kolodvorske ulice štev 23

na Celovško cesto štev. 42

(Vodnikova kisarna — glavno poslopje.)

Za vsa v to stroko spadajoča dela se cenj. naročnikom se za nadalje najtopleje priporočam za naklonjenost.

Cene zmerne! Delo solidno!

Brunič Ivan

Telefon 34-76

Inserirajte v „Slov. Narodu“